

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Педагогічний факультет
Кафедра початкової та дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної роботи

Михальченко Н. В.

«30» серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В.Б. 2.3 ЛОГОПЕДИЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ

Ступінь бакалавр

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Освітньо-професійна програма: Дошкільна освіта

2023 – 2024 навчальний рік

Розробити запитання до дисципліни «...», старший викладач кафедри
педагогічної та дошкільної освіти Тесленко Світлана Євгенівна

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогічної та дошкільної
освіти

Протокол № 1 від «29» серпня 2023 р.

Завідувач кафедри _____ (Машиненко С. І.)
«29» серпня 2023 р.

Анотація

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «логопедичне консультування» складена к.пед.н., доцентом Шапочкою Катериною Анатоліївною відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів педагогічної спеціальності 012 «Дошкільна освіта».

Дана програма «Логопедичне консультування» за змістом охоплює всі розділи логопедії, може бути використана багато профільно в системі підготовки студентів та перепідготовки, підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

На часі створення програм з корекції мовленнєвих порушень, які відповідають положенням сучасних концепцій мовної освіти щодо підвищення рівня мовленнєвого розвитку, покращення умов опанування знаннями.

Розвиток мовлення дітей в ранньому віці одне з найважливіших завдань педагогіки раннього віку. У сучасній загальній та спеціальній педагогіці декларується положення про необхідність раннього виявлення і подолання порушень у психофізичному розвитку дитини. Це має виключно важливе значення для формування особистості дитини, для підготовки її до шкільного навчання. Студентам, майбутнім дошкільним педагогам, вихователям, логопедам необхідно мати уявлення про надання логопедичної допомоги дітям із порушеннями мовленнєвого розвитку; особливості здійснення логопедичного консультування фахівців та батьків; зміст сучасних моделей навчання, їх принципи, форми і методи, традиційні та новітні методи оцінювання навчальних досягнень дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку.

Мета курсу – надати студентам сучасні базові знання з логопедії та логопедичної допомоги дітям із порушеннями мовленнєвого розвитку, про особливості здійснення логопедичного консультування фахівців та батьків, допомогти студентам, майбутнім спеціалістам у галузі дошкільної освіти, на основі активної самостійної роботи систематизувати, уточнювати та поширювати свої знання, засвоїти прийоми виявлення, корекції та попередження порушень психофізичного розвитку.

Завдання курсу: надання студентам ґрунтовних знань в галузі логопедії та логопедичного консультування фахівців та батьків, а саме у сфері діагностико-аналітичної і консультативної діяльності сформувати у студентів здатність використовувати професійно-профільовані знання у визначенні етіології, симптоматики, патогенезу, психологічних механізмів порушень мовленнєвого розвитку; здатність до проектування і впровадження психолого-педагогічних технологій виявлення мовленнєвих порушень; уміння консультувати осіб з порушеннями психофізичного розвитку, батьків (законних представників) дітей з психофізичними порушеннями з питань організації і реалізації індивідуальних освітніх і абілітаційних/реабілітаційних психолого-педагогічних програм, оптимізації соціально-середовищних умов життєдіяльності; уміння консультувати педагогів освітніх організацій, які здійснюють інклюзивне навчання дітей з особливими освітніми потребами.

Ключові слова: логопедичне консультування, мовленнєві порушення, діагностика, консультативна діяльність, оцінювання

Annotation

"Speech Therapy" the normative discipline program is made by PhD, Associate Professor Kateryna Shapochka in accordance with the educational-professional program of bachelors of pedagogical specialty 012 "Preschool Education".

This program "Speech Therapy" covers all aspects of speech therapy, can be used in many ways in the system of student training and retraining, and advanced training of teachers.

It is time to create programs for the correction of speech disorders that meet the provisions of modern concepts of language education to increase the level of speech development, improving the conditions for acquiring knowledge.

Speech development of children at an early age is one of the most important tasks of early childhood pedagogy. In modern general and special pedagogy, the provision on the need for early detection and overcoming of disorders in the psychophysical development of the child is declared. This is extremely important for the formation of the child's personality, to prepare him/her for school. Students, future preschool teachers, educators, speech therapists need to have an idea of providing speech therapy to children with speech disorders; features of speech therapy counseling of specialists and parents; the content of modern models of teaching, the principles, forms and methods, traditional and new methods of assessing the educational achievements of children with speech needs.

The purpose of the course is to provide students with modern basic knowledge of speech therapy and speech therapy for children with speech disorders, the peculiarities of speech therapy counseling for professionals and parents, to help students, future professionals in preschool education, based on active independent work to systematize, refine and disseminate their knowledge, learn the techniques of detection, correction and prevention of disorders of psychophysical development.

Objectives of the course are providing students with thorough knowledge in the field of speech therapy and speech therapy counseling of specialists and parents, namely in the field of diagnostic-analytical and consulting activities to form students' ability to use professional knowledge in determining the etiology, symptoms, pathogenesis, psychological mechanisms of speech disorders; ability to design and implement psychological and pedagogical technologies for detecting speech disorders; ability to advise people with mental and physical disabilities, parents (legal representatives) of children with mental and physical disabilities on the organization and implementation of individual educational and habilitation / rehabilitation psychological and pedagogical programs, optimization of socio-environmental living conditions; ability to advise teachers of educational organizations that provide inclusive education for children with special educational needs.

Keywords: *speech therapy counseling, speech disorders, diagnostics, consultative activity, assessment*

1.

Опис навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступень	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Вибіркова	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – проект, наукова стаття	Спеціальність 012 Дошкільна освіта	<i>Рік підготовки:</i>	
		4-й	
		<i>Семестр</i>	
		7-й	
Загальна кількість годин 180	Ступінь бакалавра	<i>Лекції</i>	
		40	
<i>Практичні, семінарські</i>			
50			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,8 самостійної роботи студента – 2		<i>Лабораторні</i>	
		-	-
http://moodle.mdu.edu.ua/course/view.php?id=293		<i>Самостійна робота</i>	
		90	
		Вид контролю: залік	

Мова навчання – українська.

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 180 год.: 60 год. – аудиторні заняття, 120 год. – самостійна робота (30% / 70 %).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – надати студентам сучасні базові знання з логопедії та логопедичної допомоги дітям із порушеннями мовленнєвого розвитку, про особливості здійснення логопедичного консультування фахівців та батьків, допомогти студентам, майбутнім спеціалістам у галузі дошкільної освіти, на основі активної самостійної роботи систематизувати, уточнювати та поширювати свої знання, засвоїти прийоми виявлення, корекції та попередження порушень психофізичного розвитку.

Завдання курсу: надання студентам ґрунтовних знань в галузі логопедії та логопедичного консультування фахівців та батьків, а саме у сфері діагностико-аналітичної і консультативної діяльності сформувати у студентів здатність використовувати професійно-профільовані знання у визначенні етіології, симптоматики, патогенезу, психологічних механізмів порушень мовленнєвого розвитку; здатність до проектування і впровадження психолого-педагогічних технологій виявлення мовленнєвих порушень; уміння консультувати осіб з порушеннями психофізичного розвитку, батьків (законних представників) дітей з психофізичними порушеннями з питань організації і реалізації індивідуальних освітніх і абілітаційних/реабілітаційних психолого-педагогічних програм, оптимізації соціально-середовищних умов життєдіяльності; уміння консультувати педагогів освітніх організацій, які здійснюють інклюзивне навчання дітей з особливими освітніми потребами.

Передумови для вивчення дисципліни:

Вивчення дисциплін: педагогіка (загальна, дошкільна, історія дошкільної педагогіки), психологія (загальна, дитяча, педагогічна).

Навчальна програма складається з 6-ти кредитів

Програмні результати навчання:

ПР-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-03. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами

ПР-07. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

ПР-08. Вміти складати індивідуальні програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами та необхідні для навчання документи; бути знайомим з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

ПР-10. Бути знайомим з програмою раннього втручання, розуміти можливості опори на нього в подальшій роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.

ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку

ПР-21. Розробляти індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-22. Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

Загальнопредметні:

КЗ-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність

його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку

предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КЗ-9. Здійснення безпечної діяльності.

Фахові:

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).

КС-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.

КС-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки

КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

КС-9. Здатність до розвитку перцептивних, мнемічних процесів, різних форм мислення та свідомості в дітей раннього і дошкільного віку.

КС-10. Вміння складати Індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання дітей з особливими освітніми потребами документи, бути знайомими з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням.

КС-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

КС-15. Здатність до індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Особливості розвитку дітей раннього віку. Логопедичний супровід учнів із мовленнєвими вадами в умовах загальноосвітньої системи навчання.

Тема 2. Логопедична діагностика стану розвитку мовлення дітей дошкільного віку. Етапи логопедичної діагностики.

Тема 3. Основні форми й види мовленнєвих порушень.

Тема 4. Мовленнєва картка. Структура мовленнєвої картки

Тема 5. Поняття «комплексне порушення розвитку». Основні групи дітей.

Тема 6. Історія діагностики відхилень у розвитку. Поняття про первинний і вторинний дефекти розвитку.

Тема 7. Аналіз сучасних підходів до діагностики розвитку дітей раннього віку.

Тема 8. Рекомендації щодо оцінювання мовленнєвого розвитку дитини. Використання логопедичної ляльки в роботі з дошкільниками з особливими мовленнєвими потребами.

Програма навчальної дисципліни

Кредит 1 Консультування у сучасному вимірі

Тема 1 Логопедичне консультування як складова логопедичного супроводу сім'ї

Тема 2 Первинне консультування батьків

Тема 3 Консультування в діяльності логопеда

Тема 4 Психологічне консультування - онлайн

Кредит 2. Основні форми й види мовленнєвих порушень

Тема 3. Фонетико-фонематичне недорозвинення мовлення. Розмежування дислалії та мінімальних проявів дизартрії

Тема 4. Загальне недорозвинення мовлення. Поняття про ЗНМ. Причини та механізми. Диференціальна діагностика ЗНМ. Комплексне обстеження дітей із ЗНМ. Методика корекційно-педагогічної роботи при ЗНМ.

Тема 5. Алалія. Класифікація алалії. Моторна алалія. Сенсорна алалія. Обстеження дітей з алалією. Диференціальна діагностика алалії та інших порушень психофізичного розвитку. Організація корекційної роботи з подолання алалії.

Тема 6. Афазія. Загальна характеристика. Історичний аспект вивчення афазії. Дитяча афазія. Класифікація. Обстеження хворого на афазію. Основи відновлювального навчання при афазії.

Кредит 3. Нормативно-правова база

Тема 7. Положення про логопедичні пункти системи освіти. Порядок організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах. Мовленнєва картка – один із основних документів професійної документації вчителя-логопеда. Структура мовленнєвої картки

Тема 8. Технологія використання Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків (МКФ-ДП) в освіті для визначення особливих освітніх потреб дитини.

Тема 9. Поняття «комплексне порушення розвитку». Основні групи дітей. Проблеми дітей з комплексними порушеннями. Розмежування алалій та інших мовленнєвих і немовленнєвих порушень

Кредит 4. Загальні питання діагностики розвитку дитини. Основні методи психолого-педагогічного вивчення дитини

Тема 10. Задачі психолого-педагогічної діагностики порушень розвитку у дітей. Історія діагностики відхилень у розвитку.

Тема 11. Поняття про первинний і вторинний дефекти розвитку. Вчення про компенсацію. Механізм формування вторинних відхилень. Основні види психічного дизонтогенезу.

Кредит 5. Основні методи психолого-педагогічного вивчення дитини

Тема 12. Аналіз сучасних підходів до діагностики розвитку дітей раннього віку.

Алгоритм роботи з мовленнєвою карткою. Структура картки. Обстеження артикуляційного апарату, звуковимови, словникового запасу, розуміння мовлення, обстеження зв'язного мовлення.

Тема 13. Рекомендації щодо оцінювання мовленнєвого розвитку дитини.

Організація ігрової діяльності в логопедичній групі / інклюзивній групі.

Використання логопедичної ляльки в роботі з дошкільниками з особливими мовленнєвими потребами.

Кредит 6 Консультування онлайн

Тема 15 Особливості консультування онлайн

Тема 16 Сучасні комп'ютерні програми для надання послуг оналайн.

Тема 17 Форми взаємодії з батьками онлайн.

3. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви змістових кредитів і тем	Кількість годин					
	усьог	у тому числі				
		о	л	П	лаб	інд
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Консультування у сучасному вимірі						
Тема 1 Логопедичне консультування як складова логопедичного супроводу сім'ї	10	2	2			6
Тема 2 Первинне консультування батьків	12	2	2			8

Тема 3 Консультування в діяльності логопеда	8	2	2			4
Разом за кредит 1	30	6	6			18
Кредит 2. Основні форми й види мовленнєвих порушень.						
Тема 3. Фонетико-фонематичне недорозвинення мовлення Розмежування дислалії та мінімальних проявів дизартрії.	8	2	2			4
Тема 4. Загальне недорозвинення мовлення. Поняття про ЗНМ. Причини та механізми. Диференціальна діагностика ЗНМ. Комплексне обстеження дітей із ЗНМ. Методика корекційно-педагогічної роботи при ЗНМ.	8	2	4			2
Тема 5. Алалія. Класифікація алалії. Моторна алалія. Сенсорна алалія. Обстеження дітей з алалією. Диференціальна діагностика алалії та інших порушень психофізичного розвитку. Організація корекційної роботи з подолання алалії.	6	2	4			
Тема 6. Афазія. Загальна характеристика. Історичний аспект вивчення афазії. Дитяча афазія. Класифікація. Обстеження хворого на афазію. Основи відновлювального навчання при афазії.	8	2	2			4
Разом кредит 2	30	8	12			10
Кредит 3 Нормативно-правова база						
Тема 7. Положення про логопедичні пункти системи освіти. Порядок організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах. Мовленнєва картка – один із основних документів професійної документації вчителя-логопеда. Структура мовленнєвої картки	4	2	2			
Тема 8. Технологія використання Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків (МКФ-ДП) в освіті для визначення особливих освітніх потреб дитини.	14	2	2			10

Тема 9. Поняття «комплексне порушення розвитку». Основні групи дітей. Проблеми дітей з комплексними порушеннями. Розмежування алалій та інших мовленнєвих і немовленнєвих порушень..	12	2	2			8
Разом за кредит3	30	6	6			18
Кредит 5. Загальні питання діагностики розвитку дитини. Основні методи психолого-педагогічного вивчення дитини						
Тема 10. Задачі психолого-педагогічної діагностики порушень розвитку у дітей. Історія діагностики відхилень у розвитку.	16	4	4			8
Тема 11. Поняття про первинний і вторинний дефекти розвитку. Вчення про компенсацію. Механізм формування вторинних відхилень. Основні види психічного дизонтогенезу.	14	2	4			8
Разом за кредитом 4	30	6	8			16
Кредит 5 Основні методи психолого-педагогічного вивчення дитини						
Тема 12 Специфіка надання освітніх послуг дітям із заїканням в умовах сьогодення	8	2	2			4
Тема 13. Аналіз сучасних підходів до діагностики розвитку дітей раннього віку. Алгоритм роботи з мовленнєвою картою. Структура картки. Обстеження артикуляційного апарату, звуковимови, словникового запасу, розуміння мовлення, обстеження зв'язного мовлення.	12	2	6			4
Тема 14. Рекомендації щодо оцінювання мовленнєвого розвитку дитини. Організація ігрової діяльності в логопедичній групі / інклюзивній групі. Використання логопедичної ляльки в роботі з дошкільниками з особливими	10	4	4			2

мовленнєвими потребами.						
Разом за 5 кредит	30	8	12			10
Кредит 6. Консультування онлайн						
Тема 15 Особливості консультування онлайн	10	2	2			6
Тема 16 Сучасні комп'ютерні програми для надання послуг онлайн.	10	2	2			6
Тема 17 Форми взаємодії з батьками онлайн.	10	2	2			6
Всього за 6 кредит	30	6	6			18
Усього годин:		40	50			102

**4. Теми лекційних занять
Денна форма навчання**

Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Теорія і методика ранньої діагностики дітей із ПМР	
Тема 1. Особливості розвитку дітей раннього віку. Поняття раннього віку та діагностика розвитку дітей раннього віку. Норма і порушення як основні поняття логопедичної діагностики. Логопедичний супровід учнів із мовленнєвими порушеннями в умовах загальноосвітньої системи навчання.	2

Кредит 2. Основні форми й види мовленнєвих порушень.	
Тема 3. Фонетико-фонематичне недорозвинення мовлення. Розмежування дислалії та мінімальних проявів дизартрії.	4
Кредит 3 Алалія. Афазія	
Тема 5. Алалія. Класифікація алалії. Моторна алалія. Сенсорна алалія. Обстеження дітей з алалією. Диференціальна діагностика алалії та інших порушень психофізичного розвитку. Організація корекційної роботи з подолання алалії.	2
Тема 6. Афазія. Загальна характеристика. Історичний аспект вивчення афазії. Дитяча афазія. Класифікація. Обстеження хворого на афазію. Основи відновлювального навчання при афазії.	2
Кредит 4. Нормативно-правова база	
Тема 8. Технологія використання Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків (МКФ-ДП) в освіті для визначення особливих освітніх потреб дитини.	2
Тема 9. Поняття «комплексне порушення розвитку». Основні групи дітей. Проблеми дітей з комплексними порушеннями. Розмежування алалій та інших мовленнєвих і немовленнєвих порушень.	2
Кредит 5. Загальні питання діагностики розвитку дитини. Основні методи психолого-педагогічного вивчення дитини	
Тема 10. Задачі психолого-педагогічної діагностики порушень розвитку у дітей. Історія діагностики відхилень у розвитку.	2
Тема 11. Поняття про первинний і вторинний дефекти розвитку. Вчення про компенсацію. Механізм формування вторинних відхилень. Основні види психічного дизонтогенезу.	2
Кредит 6. Основні методи психолого-педагогічного вивчення дитини	
Тема 13. Рекомендації щодо оцінювання мовленнєвого розвитку дитини. Організація ігрової діяльності в логопедичній групі / інклюзивній групі. Використання логопедичної ляльки в роботі з дошкільниками з особливими мовленнєвими потребами.	2
Разом:	40

6. Теми практичних занять Денна форма навчання

Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Теорія і методика ранньої діагностики дітей із ПМР	
Тема 1. Особливості розвитку дітей раннього віку. Поняття раннього	4

віку та діагностика розвитку дітей раннього віку. Норма і порушення як основні поняття логопедичної діагностики. Логопедичний супровід учнів із мовленнєвими порушеннями в умовах загальноосвітньої системи навчання.	
Тема 2. Логопедична діагностика стану розвитку мовлення дітей дошкільного віку (завдання логопедичної діагностики; напрями; методи; види: скринінгова, диференціальна, поглиблена діагностики). Етапи логопедичної діагностики.	4
Кредит 2. Основні форми й види мовленнєвих порушень	
Тема 3. Фонетико-фонематичне недорозвинення мовлення. Розмежування дислалії та мінімальних проявів дизартрії.	6
Тема 4. Загальне недорозвинення мовлення. Поняття про ЗНМ. Причини та механізми. Диференціальна діагностика ЗНМ. Комплексне обстеження дітей із ЗНМ. Методика корекційно-педагогічної роботи при ЗНМ.	
Кредит 3 Алалія. Афазія	
Тема 5. Алалія. Класифікація алалії. Моторна алалія. Сенсорна алалія. Обстеження дітей з алалією. Диференціальна діагностика алалії та інших порушень психофізичного розвитку. Організація корекційної роботи з подолання алалії.	4
Тема 6. Афазія. Загальна характеристика. Історичний аспект вивчення афазії. Дитяча афазія. Класифікація. Обстеження хворого на афазію. Основи відновлювального навчання при афазії.	2
Кредит 4. Нормативно-правова база	
Тема 7. Положення про логопедичні пункти системи освіти. Порядок організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах. Мовленнєва картка – один із основних документів професійної документації вчителя-логопеда. Структура мовленнєвої картки	2
Тема 8. Технологія використання Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків (МКФ-ДП) в освіті для визначення особливих освітніх потреб дитини.	2
Тема 9. Поняття «комплексне порушення розвитку». Основні групи дітей. Проблеми дітей з комплексними порушеннями. Розмежування алалій та інших мовленнєвих і немовленнєвих порушень.	2
Кредит 5. Загальні питання діагностики розвитку дитини. Основні методи психолого-педагогічного вивчення дитини	
Тема 10. Задачі психолого-педагогічної діагностики порушень розвитку у дітей. Історія діагностики відхилень у розвитку.	2
Тема 11. Поняття про первинний і вторинний дефекти розвитку. Вчення про компенсацію. Механізм формування вторинних відхилень. Основні види психічного дизонтогенезу.	4
Кредит 6. Основні методи психолого-педагогічного вивчення дитини	
Тема 12. Аналіз сучасних підходів до діагностики розвитку дітей раннього віку. Алгоритм роботи з мовленнєвою картою. Структура картки.	4

Обстеження артикуляційного апарату, звуковимови, словникового запасу, розуміння мовлення, обстеження зв'язного мовлення.	
Тема 13. Рекомендації щодо оцінювання мовленнєвого розвитку дитини. Організація ігрової діяльності в логопедичній групі / інклюзивній групі. Використання логопедичної ляльки в роботі з дошкільниками з особливими мовленнєвими потребами.	4
Усього годин:	50

7. Самостійна робота Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит 1. Теорія і методика ранньої діагностики дітей із ПМР Кредит 2. Основні форми й види мовленнєвих порушень.	
	Оформлення презентації за допомогою технічних засобів/ сучасних інформаційних технологій по темі лекційного/практичного заняття; конспект першоджерела, словник	20
	Підготовка реферату/ тез доповіді на конференцію за однією з тем: 1. Особливості мовленнєвого розвитку дітей із ЗПР 2. Особливості мовленнєвого розвитку дітей-логопатів 3. Особливості мовленнєвого розвитку дітей із порушеннями слухової функції 4. Особливості мовленнєвого розвитку дітей із порушеннями зорової функції 5. Особливості мовленнєвого розвитку дітей із порушеннями інтелектуального розвитку 6. Особливості мовленнєвого розвитку дітей із порушеннями опорно-рухового апарата 7. Особливості мовленнєвого розвитку дітей із порушеннями емоційно-вольової сфери 8. Особливості мовленнєвого розвитку дітей з комплексними порушеннями	20
	Кредит 3 Алалія. Афазія Кредит 4. Нормативно-правова база	
	Оформлення презентації за допомогою технічних засобів/ сучасних інформаційних технологій по темі лекційного/практичного заняття; конспект першоджерела, словник	20
	Підготовка реферату/ тез доповіді на конференцію за однією з тем: 1. Сучасні підходи до подолання порушення звуковимови 2. Правові основи спеціальної освіти 3. Корекційна робота при ЗНМ	20

	4. Корекційна робота при ФФНМ	
	Кредит 5, 6. Загальні питання діагностики розвитку дитини. Основні методи психолого-педагогічного вивчення дитини	
	Оформлення презентації за допомогою технічних засобів/ сучасних інформаційних технологій по темі лекційного/практичного заняття; конспект першоджерела, словник	20
	Підготовка реферату/ тез доповіді на конференцію однією з тем: 1. Сучасні методи оцінювання мовленнєвих знань Підготовка реферату/ тез доповіді на конференцію за однією з тем: 2. Розвиток лексичної складової мовлення. 3. Формування граматичної будови мовлення. 4. Розвиток фонетико-фонематичної сторони мовлення. 5. Розвиток зв'язного мовлення дітей 6. Розвиток зв'язного мовлення дітей із порушеннями мовленнєвого розвитку	20
	Разом:	90

8. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Логопедичне консультування» – це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Орієнтовна структура ІНДЗ – науково-педагогічного дослідження у вигляді презентації PowerPoint: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Орієнтовна тематика ІНДЗ з навчальної дисципліни «Логопедичне консультування»:

1. Сучасні підходи до подолання порушення звуковимови
2. Особливості мовленнєвого розвитку дітей із ЗПР
3. Особливості мовленнєвого розвитку дітей-логопатів
4. Особливості мовленнєвого розвитку дітей із порушеннями слухової функції
5. Особливості мовленнєвого розвитку дітей із порушеннями зорової функції

6. Особливості мовленнєвого розвитку дітей із порушеннями інтелектуального розвитку
7. Особливості мовленнєвого розвитку дітей із порушеннями опорно-рухового апарата
8. Особливості мовленнєвого розвитку дітей із порушеннями емоційно-вольової сфери
9. Особливості мовленнєвого розвитку дітей з комплексними порушеннями
10. Використання сучасних інформаційних технологій в процесі формування комунікативних умінь і навичок

9. Форми роботи та критерії оцінювання

Для оцінки знань, умінь і навичок студентів при вивченні даного курсу використовуються наступні методи контролю: фронтальне опитування, письмове опитування, практичні заняття, контрольні роботи, творчі завдання, реферати.

Критерії оцінювання поточної/ самостійної роботи

Поточна робота за заняттях з інклюзивної освіти передбачає опитування вивченого теоретичного матеріалу. За національною шкалою проводиться наступне оцінювання:

«Відмінно» – студент виконує всі вправи, зазначені робочою програмою, повністю засвоїв теоретичний матеріал відповідної;

«Добре» – студент виконує всі вправи, зазначені робочою програмою, виконання вправ викликає невеликі труднощі; добре володіє теоретичними знаннями;

«Задовільно» – студент виконує лише частину вправ, що зазначені робочою програмою; має певні прогалини у теоретичних знаннях з відповідної теми;

«Незадовільно» – студент не виконує взагалі або виконує недостатню кількість вправ, не оволодів теоретичними знаннями з відповідної теми.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ECTS	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Оцінка за виконання індивідуального науково-дослідного завдання, завдань самостійної роботи виставляється з урахуванням таких параметрів:

Кількість балів у кінці семестру повинна складати від 150 до 300 балів (за 3 кредити), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 3 кредити

Поточне оцінювання та самостійна робота									Контрольна робота	Іспит	Накопичувальні бали/ Сума
Кредит 1			Кредит 2			Кредит 3			20x2=40	40	600/ 100
T1	T2		T3	T4		T5	T6				
30	30		30	30		30	30				
40			40			20					
Кредит 4			Кредит 5			Кредит 6					
T7	T8	T9	T10	T11		T12	T13				
20	20	20	30	30		20	20				
40			40			20					

Розрахунок балів за один кредит: 1 кредит – 100 балів, а саме 40 б. 1 кредит.– самостійна робота, 60 б. – поточне оцінювання, зокрема 20 б. контрольна робота.

Таким чином максимальна кількість балів, яку студент може отримати - 600 б., що складає 60 %. Решта – складання іспиту (40%).

10. Засоби діагностики

Засобами діагностики та демонстрування результатів навчання є: поточне усне опитування, поточні письмові самостійні роботи, контрольні роботи, тестові технології, презентації, проекти, підсумкова комплексна контрольна робота.

11. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні, практико-теоретичні, пояснювально-ілюстративні, репродуктивні: здоров'язбережувальні, інформаційно-комунікаційні, комунікативно-мовленнєві, соціально-комунікативні, розвивальні, діагностичні, пропедевтичні, особистісно зорієнтовані, диференційованого навчання, методики виховного спрямування

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.

1) За джерелом інформації:

- Словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint –Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

- Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

- Практичні: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; інтерактивні методи навчання, створення ситуацій пізнавальної новизни та зацікавленості.

12. Рекомендована література

Базова

1. Логопедія: підручник / За ред. М.К. Шеремет. Вид. 3-тє, перер. та доповн. К.: Видавничий Дім «Слово», 2017. 776 с.
2. Малярчук А.Я. Обстеження мовлення дітей: дидактичний матеріал. К.: Літера ЛТД, 2003. 104 с
3. Рібцун Ю.В. Корекційне навчання з розвитку мовлення дітей молодшого дошкільного віку із ЗНМ: програмно-методичний комплекс К.: Освіта України, 2011. 292 с.

Допоміжна 1

1. Власова Т.А., Певзнер М.С. О детях с отклонениями в развитии. М., 1973.
2. Дефектологічний словник / за ред. В.І. Бондаря. Луганськ, 2003.
3. Зайцева Г.Л. Дактилологія. Жестовый язык. М., 2002. 270 с.
4. Лапшин В.А., Пузанов Б.П. Основы дефектологии. М., 1991.
5. Сак Т.В. Психолого-педагогічні основи управління учбовою діяльністю учнів із ЗПР у школі інтенсивної педагогічної корекції. К., 2005.
6. Синьов В.М., Коберник Г.М. Основы дефектологии: навчальний посібник. К.: Вища школа., 1994. 143с.
7. Тарасун В.В., Хворова Г.І. Концепція РДА. К., 2004.
8. Гавриш Н. Калейдоскоп інформаційно-ігрової творчості дітей: методичні рекомендації щодо використання коректурних таблиць. Вид.2-ге. К.: Видавничий Дім «Слово», 2017. 256 с., 80 с. іл.
9. Даниленко Н.А. Заняття з логопедом. Діагностика і корекція. Х.: Вид.група «Основа», 2011. 128 с.
10. Каменєва-Замараєва Т.В. Маленьким щебетунчикам. Логопедичні завдання для занять батьків з дітьми (5-6 років). Х.: Вид.група «Основа», 2017. 80 с.
11. Каменєва-Замараєва Т.В. Маленьким щебетунчикам. Логопедичні завдання для занять батьків з дітьми (4-5 років). Х.: Вид.група «Основа», 2017. 80 с.
12. Турчина Ю.В. Логопедичний зошит. Звук Л. Х.: Вид-во «Ранок», 2015. 80 с.
13. Турчина Ю.В. Логопедичний зошит. Звук Л'. Х.: Вид-во «Ранок», 2015. 80 с.
14. Турчина Ю.В. Логопедичний зошит. Звуки З, З', ДЗ, ДЗ'. Х.: Вид-во «Ранок», 2015. 80 с.
15. Турчина Ю.В. Логопедичний зошит. Звуки К, Х, Г. Х.: Вид-во «Ранок», 2015. 80 с.
16. Турчина Ю.В. Логопедичний зошит. Звуки Р, Р'. Х.: Вид-во «Ранок», 2015. 80 с.
17. Турчина Ю.В. Логопедичний зошит. Звуки С, С', Ц, Ц'. Х.: Вид-во «Ранок», 2015. 80 с.
18. Турчина Ю.В. Логопедичний зошит. Звуки Ч, ШЧ. Х.: Вид-во «Ранок», 2015. 80 с.
19. Турчина Ю.В. Логопедичний зошит. Звуки Ш, Ж, ДЖ. Х.: Вид-во «Ранок», 2015. 80 с.

13. Інформаційні ресурси

<http://www.defectology.ru/>

<http://www.logoped-sfera.ru/>

<http://defectologya.ru/publ>

<http://mologoped.26206s013.edusite.ru/p8aa1.html>

<http://www.ikprao.ru>

